

SEMINAR G

Redskaber til minimering af antipsykotisk medicin

Lisbeth Hyldegaard, *Udvikling og demenskonsulent i Skanderborg Kommune*

Marlene Theager, *specialpædagogisk konsulent, VISS.dk, Landsbyen Sølund*

Anita Bisgaard, *demenskonsulent og Marte Meo terapeut i Skanderborg Kommune*

Demensindsats

Praksis

I maj 2016 udkommer en forskningsrapport fra Nationalt Videnscenter for Demens, der beskriver geografiske forskelle i forbrug af antipsykotika blandt ældre patienter med demens. Rapporten viser, at der er store variationer fra

kommune til kommune i forbrug af antipsykotisk medicin. Skanderborg kommune har med et årligt forbrug af antipsykotisk medicin på 7 pct., det laveste forbrug på landsplan. Et resultat der kom som en overraskelse for kommunens medarbejdere, der ikke selv var bevidste omkring dette. Skanderborg kommune vælger derfor at undersøge, hvilke non-farmakologiske metoder de anvender i demensindsatsen, for at have et så lavt forbrug af antipsykotisk medicin.

Skanderborg kommunes demensindsats tager sin begyndelse i 1996, hvor der opstartes et samarbejde mellem læger, demenskoordinatorer og andre aktører, og hvor roller og ansvarsfordeling mellem myndighed og udfører bliver organiseret.

Forskellige redskaber i forhold til indsatsen for borgere med demens bliver udarbejdet. Ansvar placeres hos teamleder og sygeplejersker. Der laves en triagering, hvor personalet arbejder i grøndør,

og hvor teamleder eller sygeplejersker kommer til ved gul og rød dør, f.eks. ved amulering og aggression. I den forbindelse er der nødhjælpsskasser, som personalet benytter aften/nat/weekend til borgere ved delir. Nødhjælpsskassen indeholder døralarm, mulighed for at indkalde en ekstra medarbejder, for at undgå medicinering af borgeren indtil teamleder træder til.

Skanderborg kommune udvikler et redskab kaldet Atlas. Atlas fungerer som et dokumentationssystem, der bruges til at komme hele vejen rundt om borgeren. Det er et redskab, der kan hjælpe med at tilvejebringe viden og ansøre til dialog og tilrettelæggelse af den rette indsats for borgeren.

De laver en efteruddannelse med neuropædagogisk perspektiv. Der ses på borgerens samspil med omgivelser, de fysiske rammer og sociale interaktioner, samt hvilke neurologiske og personlighedsmæssige forudsætninger borgeren har. Der ses på problemadfærd som en løsning for borgeren, hvad er årsagen til borgerens handling, de skaber forståelse for baggrunden. De anvender neuro-screening for at finde ud af, hvad der virker for borgeren. De ser på hvilke belastninger, der er grundlæggende og hvilke der er situationsbestemt, for at se mulighederne der kan minimere nogle belastninger.

Der arbejdes i fælles journaler og mod fælles mål. I dokumentationen beskrives ikke kun, når noget virker, men også hvordan.

Der udarbejdedes handleplaner, der arbejdes efter og de skal være lette at bruge. En deltager vil gerne vide, hvordan arbejdet håndteres, når det varetages af afløserne. Teamlederne stiller samme krav til afløserne om, at de arbejder efter de aftaler og handleplaner, der ligger, og at de kan og vil lære det.

Der udover arbejdes der med sansebearbejdning. Her anvendes sansekasser, der indeholder kuglepude, musik der kan bruges til sanserne - det skal være kontinuerligt ikke kun en time om dagen. Personalet modtager hjælp fra terapeuter om brugen af sansekasserne.

Oplægsholderne runder seminaret af med en et eksempel fra praksis om, hvordan de non-farmakologiske metoder har haft en effekt i indsatsen over for borgeren Inger. Inger er i sin demenssygdom blevet vandrende, vredladet og kom i karambolage med andre borgere. Hun blev betegnet som en kompleks borger med flere demensdiagnoser. Her blev metoderne Atlas og Tom Kitwood anvendt til at afdække Ingers behov. Der blev brugt et triageringsskema til at synliggøre hvornår hun blev udadreagerende, og hvornår hun havde det roligt, samt hvilke aktiviteter hun befandt sig i. Dette for at tilpasse stimuli til Ingers ressourcer. Der blev vist en lille film, hvor Marte Meo metoden blev brugt til at synliggøre hvilke ro-skabende initiativer, der blev afviklet med Inger og et personale med god effekt